

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 10. 8. 2014

Jméno a příjmení studenta:

Jan Polinský

Obor: *LS - SV*

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: *Thomas More – humanista, státník a společenský kritik*

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek):

1. Struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

2. Metodologická a metodická stránka práce (stanovení hypotéz/cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

4. Odborná správnost – znalost problematiky (prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

- A – výborně
- B – velmi dobře**
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

- A – výborně
- B – velmi dobře**
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

7. Formální a grafická úroveň práce

- A – výborně
- B – velmi dobře**
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

Závěrečné shrnutí, komentáře, otázky k obhajobě:

Předkládaná bakalářská práce Jana Polinského splnila v zásadě autorem vytčené cíle a představuje v základních rysech Thomase Mora jako státníka Jindřicha VIII., humanistu a sociálního kritika v jedné osobě a nabízí se jistě možnost využít ji jako materiálu při výuce zvláště na středních školách. Na druhé straně je třeba říci, že přes značné úsilí autora některé aspekty tématu, zvláště historické, unikají. Důvodem je jednoznačně odborná náročnost problému, která klade velké nároky na historické, jazykové, filozofické i literární znalosti i na dobu badatelského zkoumání, což jsou všechno momenty, kterých se autorovi dostává pouze v omezené míře.

Práce je rozdělena do několika kapitol, přičemž struktura je prokazatelně funkční od *Kapitoly 3. Thomase More – humanista* a *Kapitoly 5. Thomas More – sociální kritik*, která je stěžejní - jak pro představení vlastního autorova stanoviska k Morovi, tak i pro jeho interpretaci *Utopie*. V prvních dvou kapitolách se prolíná pokus autora předložit *Vybrané ekonomické a sociální charakteristiky Anglie na přelomu XV. a XVI. století* a nastinit vládu prvních dvou Tudorovců na anglickém trůně, zvláště Jindřicha VIII., ve vazbě na život Thomase Mora neboli *Thomas More – státník za Tudorovců*. Aby uvedená struktura dostála logice, musí být ovšem naplněna kvalitním textem.

Tím se dostávám k významnému problému práce. Tím je historický, společenský a ideový kontext doby Morova života. A zachytit tento kontext stručně, kvalifikovaně a přitom ve vyváženém celku se ukázalo být podle mne nad síly autora. To je také slabina první a druhé kapitoly, v nichž se ukázala nedostatečná historická erudice autora, kterou nebylo možno nahradit snahou o poctivou kompilaci z kompetentních autorů (např. John Guy). Projevuje se to zjevně ve zlomkovitých charakteristikách ekonomické situace v Anglii, v některých anachronismech při užívání dnes běžných pojmů nezaměstnanost, krize, inflace, průmysl a vůbec v nedostatečném odlišení rané fáze kapitalismu v Anglii v první třetině XVI. století od dalšího vývoje po roce 1535 a zejména pak pro Alžbětinskou Anglii a její další vývoj i v následujících staletích (str. 10 až 13; zde např. užití termínu „expanzivní kapitalistický vývoj Británie“; užití termínu „kosmograf“ namísto kartograf či geograf, psaní jména Waldsee Miller namísto Waldseemüller ve spojitosti se zjednodušením vlivu Ameriga Vespucciho na Mora, zjednodušení dopadu Kolumbových objevných cest na Evropu, a přitom pominutí úlohy Pizarra a Cortése pro postavení Portugalska a zvláště Španělska v tehdejší Evropě. V jiném směru je to zřejmé i při charakteristice vlády Jindřicha VII. a hlavně Jindřicha VIII. A také při chápání Anglie jako tehdejší evropské mocnosti druhého řádu, zvláště v její zahraniční politice vůči Španělsku, Francii, Svaté říši národa německého i papeži. Tato politika se v první třetině 16. století dynamicky proměňovala v procesu utváření tzv. absolutistických monarchií, A také ve vztahu k procesům, které zasáhly evropská impéria v uvedeném období ve věcech církevních - počátek reformace, tlak na překlady bible do národních jazyků atd. Projevuje se to v textu autora rovněž v tom, že v těchto kapitolách nevyužívá poznámkového aparátu k tomu, aby odlišil hlavní text v odstavcích a poznámky a vysvětlivky pod čarou tam, kde by to bylo pro smysl a srozumitelnost textu na místě – např. „Kell antigen“ str. 18, anachronismus označení Černého prince (Edward of Woodstock; 1330-1376),

které je rozšířeno až od druhé poloviny 16. století a také použito Shakespearem (str. 19). Ale také bylo možno vysvětlivky použít u osob, které hrály důležitou roli během naplňujícího se osudu Thomase Mora (John Morton nikoli Mormon - str. 15); John Colet, Thomas Wolsey, Thomas Cromwell, John Fisher, Thomas Cranmer, případně další; rovněž v odborných termínech typu Hvězdná komora, Legat a latere a další – to platí pro celou práci. A také v jistých časových klíčcích textu, které jej činí nepřehledným (str. 20, 21; 23, 24) nebo v tom, že si text na jedné stránce do jisté míry odporuje s textem na následujících stránkách (str. 18-22 při charakteristikách Jindřicha VIII. a jeho vlády). Uváděné nedostatky snižují úroveň práce. Naštěstí se v dalších kapitolách odborná úroveň textu zvýšila.

V následující kapitole se podle mého názoru podařilo autorovi na malé ploše představit Mora jako humanistu. Zejména proto, že zvolil jako výchozí moment pro hodnocení práci Jacquese Maritaina *Křesťanský humanismus* a na rozdíl od svých původních záměrů zúžil problém humanismu a renesance adekvátně tak, aby do něj byl přímo zasazen Thomas More. Ačkoli ani zde se nevyhnul problému, který převzal od Karla Kautského z jeho práce *Thomas More and his Utopia* a prezentoval jej jako vazbu Platónovy *Ústavy (Politeia)* a Morovy *Utopie*. Bohužel tuto vazbu pro mne nesrozumitelně uvádí (str. 31). Ale jinak považuji tuto kapitolu za patrně nejlepší v práci.

V poslední kapitole provádí autor pokus o postižení Morovy sociální kritiky tehdejší společnosti rozbořením jeho *Utopie*. Současně se v závěru kapitoly snaží posoudit dvě linie hodnocení Thomase Mora jako zakladatele utopického komunismu, což je podle autora linie marxistická, a z pohledu katolické církve jako světce.

Pokud se týká jím uváděného představení dvou částí a důležitých partií díla, je možné je vcelku akceptovat, i když i zde upřednostňuje kompilaci před vlastním rozbořením. Platí to bohužel i pro jím zaujímané stanovisko v *Závěru* práce, protože považuje Mora za jednoho z předchůdců utopického komunismu především kvůli jeho myšlenkám ve druhé části *Utopie*. Ovšem v argumentaci pro toto stanovisko se více než opírá o hodnocení Petra Křivského (str. 48, 49). Vůči hodnocení Mora katolickou církví, které vyústilo až v jeho svatořečení, se snaží více argumentovat svá pro i proti, ale závěr na str. 50 podle mého názoru vyznívá velmi vágně. Nejsem schopen posoudit, co vedlo autora k právě tomuto způsobu finalizace práce, ale mohu se domnívat, že to je důsledek chvatného přístupu při jejím dokončování. Chápu to jako druhý významný problém a budu rád, když se k tomu autor vysloví při obhajobě.

Součástí práce je i chronologický přehled životních dat Thomase Mora (včetně posmrtných dat blahorečení, svatořečení a patronátu). Tento přehled měl však být zařazen jako příloha. Seznam literatury je standardní, ačkoli i zde by se našly dílčí nedostatky (citační). A nakonec je součástí práce i power-pointová prezentace, která, kupodivu, představuje po mém soudu velmi zdařile celou práci, ovšem je dostupná pouze v elektronické podobě na CD. Je to snad i proto, že se jedná pouze o prezentaci.

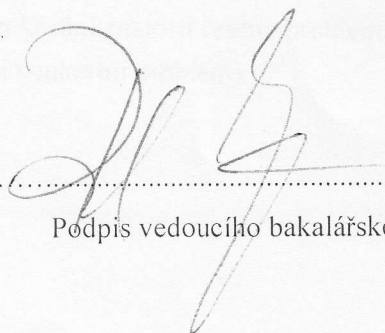
Po stránce formální, jazykové i stylistické je v práci řada chyb, nepřesností i textových nejasností, které sice nejsou jako jednotlivosti zásadní, ale ve svém souhrnu rozhodně snižují přinejmenším celkový dojem z bakalářské práce.

Práci s uvedenými výhradami doporučuji k obhajobě a s jistým váháním navrhuji klasifikace velmi dobře.

Navrhovaná klasifikace (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

- A – výborně
- B – velmi dobře**
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

V Českých Budějovicích dne 8. 8. 2014

.....

Podpis vedoucího bakalářské práce